

Syyskuun osavuositarkastus ja talouden toteuma lokakuu

KHALL 01.12.2025 § 434

Valmistelija

Kaupunginvaltuusto on käsitellyt syyskuun lopun talousarvion toteuman marraskuun kokouksessaan.

Tilikauden tulos oli syyskuun lopussa +1,6 miljoonaa euroa, mikä on merkittävästi parempi kuin talousarvio ja vuoden 2025 toteutuma on pysynyt talousarviosta poiketen ylijäämäisenä. Kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 10.11.2025 § 75 merkitä syyskuun tuloslaskelman tiedoksi ja käsitteli seuraavat talousarvion muutokset. Elinkeino- ja konsernipalvelujen tuottoarviota kasvatetaan 800 000 euroa ja kuntaveron tuottoarviota korotetaan 150 000 euroa ja kiinteistöveron tuloarviota korotetaan 50 000 euroa. Tehtävät muutokset parantavat tilikauden tulosarviota 1,0 miljoonalla eurolla noin -650 000 euroon.

Lautakunnat ovat käsitelleet syyskuun osavuositarkastukset. Niiden perusteella ei esitetty uusia talousarviomuutoksia. Syyskuun lopun tuloksittain osavuositarkastus, lokakuun tuloslaskelma sekä verotulojen toteuma marraskuun loppuun saakka ovat esityslistan liitteenä.

Lokakuun lopussa tilikauden ylijäämä on kasvanut 1,9 miljoonaan euroon. Edelleen jatkuvien tasapainotustoimien ja tarkan menokehityksen hallinnan avulla tilikauden tulos voi parhaimmillaan toteutua merkittävästi sekä alkuperäistä että muutettua talousarviota parempana. Tämä edellyttää kuitenkin edelleen tasapainotusohjelman noudattamista.

Talousarviota paremman tuloksen merkitys korostuu, koska vuoteen 2025 kohdistuu tuloeriä (valmistava opetus, kotoutumiskorvaukset ja osin verotilitykset), joiden ennakoitaan vuonna 2026 olevan nykytasoa pienemmät. Myös palkankorotukset vaikuttavat kaupungin talouteen ensi vuonna taloutta heikentävästi ja talousarvioehdotus on reilu miljoona euroa alijäämäinen ja mahdollinen satunnan tuotto huomioiden lähellä nollatulosta. Talousarvioehdotuksen mukaan erityisesti vuoteen 2027 kohdistuu tiedossa olevia tulo- ja menorakenteen muutoksia, mitkä heijastuvat taloutta heikentävästi.

Tämän vuoden hyvään tuloskehitykseen vaikuttavat merkittävästi valmistavan opetuksen valtionosuudet ja niiden ennakot, jotka painottuvat tälle vuodelle. Kankaanpään valtionosuudet ovat arvion mukaan vuonna 2025 yhteensä 11,35 miljoonaa euroa. Alkuperäisessä talousarviossa 2025 valtionosuuksien määrä 10,35 miljoonaa euroa ja muutetussa talousarviossa 11,35 miljoonaa euroa. Valtionosuudet olivat alkuperäisessä talousarviossa siten reilut miljoona euroa ennakoitua toteumaa pienemmät ja talousarviota muutettiin maaliskuussa.

Valtionosuuksien kasvu johtuu pääosin perusopetuksen valmistavan opetuksen ennakoitua suuremmasta arviokorjauksesta ja valmistavan opetuksen 650 000 euron ennakosta vuodelle 2025. Valmistavan opetuksen valtionosuus määräytyy pääosin noin kahden vuoden takaisesta toteumasta, jolloin vuoden 2025 ennakkoa korjataan toteuman mukaiseksi vuonna 2027. Valmistavan opetuksen määrä on laskenut vuoden 2023 tasosta, jolloin vuonna 2027 tämä vähentää saatavaa valtionosuutta.

Vuoden 2026 valtionosuudet tulevat myös ennakkotietojen perusteella olemaan vuotta 2025 pienemmät.

Kotoutumiskorvauksia on kertynyt merkittävästi talousarviota enemmän. Tämä näkyy siinä, että elinkeino- ja konsernipalvelujen toimintatuotot ovat toteutuneet syyskuun lopussa lähes 600 000 euroa koko vuoden talousarviota paremmin. Elinkeino- ja konsernipalvelujen tuloarviota kasvatettiin marraskuussa valtuustolle 800 000 eurolla.

Menokehitys on vuoden aikana pysynyt myös maltillisena, koska toimintakulujen toteuma lokakuussa 76 % on talousarviota parempi. Toimintatuotot (83 %) ovat toteutuneet talousarviota paremmin, johtuen erityisesti kotoutumiskorvauksista. Lokakuun toteumassa ei ole huomioitu marraskuussa tehtyä talousarviomuutosta.

Verotuloissa näkyy aikaisempien vuosien hyvä kehitys, koska vuoden 2025 verotuksen tilitystä oikaistaan vasta ensi vuonna vastaamaan toteumaa. Työllisyyskehityksen vaikutukset kaupungin talouteen näkyvät siten viiveellä. Verotulot ovat lokakuun lopussa toteutuneet lähes 1,1 miljoonaa euroa vuotta 2024 korkeampina. Marraskuun lopussa kunnallisveron kasvu edelliseen vuoteen on noin 400 000 euroa. Lokakuun lopussa ero oli 900 000 euroa. Kuntien toukokuun verontilityksissä huomioitiin ansio- ja pääomatuloverojen veronsaajien ryhmäosuuksien oikaisu. Marraskuussa tehty vuoden 2024 toteumaan perustuva oikaisu oli noin 0,14 miljoonaa euroa positiivinen. Vuonna 2024 marraskuun oikaisu oli noin +0,75 miljoonaa euroa. Kuluvan vuoden oikaisu oli siten noin 0,6 miljoonaa edellistä vuotta pienempi.

Joulukuussa oikaistiin vuonna 2024 verovuoden 2024 jako-osuuksia, mikä paransi kaupungin tulosta noin 0,6 miljoonalla eurolla. Lopulliset tänä vuonna tehtävät oikaisut tulevat tämän hetken arvion mukaan olemaan merkittävästi edellistä vuotta pienemmät.

Tämän hetken toteuman ja arvion mukaan tulos olisi kuitenkin parhaimmillaan merkittävästikin talousarviota parempi. Arvion toteumaan vaikuttaa kuitenkin merkittävästi erityisesti joulukuun verotulojen kehitys ja erityisesti vuoden 2025 joulukuussa tehtävät mahdolliset verotulojen oikaisut ja niiden määrä.

Jatkossa painetta talouteen tuo uusi työehtosopimus, jonka vaikutukset toteutuvat loppuvuoden aikana ja tulevina vuosina. Siinä sopimuskauden 2.5.2025-29.2.2028 korotukset ovat yhteensä 9,17 % ja korkoa korolle laskien 9,5 %. Tällä vuodelle kohdistuu 1.10.2025 yleiskorotus, sekalinjainen: eli vähintään 53 euroa, kuitenkin vähintään 2,5 prosenttia. Taloussuunnitelman arvio palkankorotuksista oli päätöksen mukainen. Ratkaisu nostaa kaupungin henkilöstökuluja n. 2,7 miljoonalla eurolla vuodessa vuoteen 2028 mennessä.

Talouden tasapainoa 2026 vuodesta heikentää palkankorotusten lisäksi valtionosuuksien tason lasku, johtuen mm. valmistavasta opetuksesta ja valtion valtionosuusleikkauksista.

Vuoden 2025 toteuman tasolla on merkittävä vaikutus vuoden 2026 lähtökohtiin. Vuoden 2025 toteuma tulee lähtökohtaisesti olla merkittävästi parempi kuin vuoden 2026 toteuma.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Mika Hatanpää
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi syyskuun osavuositarkastuksen, lokakuun tuloslaskelman ja marraskuun verotulototeuman ja lähettää ne tiedoksi kaupunginvaltuustolle.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin.
Täytäntöönpano	valtuusto
Lisätietoja antaa	talousjohtaja Ari Virolainen 044 577 2241

KVALT 08.12.2025
2421/02.02.02/2025

Päätösehdotus	Kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi syyskuun osavuositarkastuksen, lokakuun tuloslaskelman ja marraskuun verotulototeuman.
---------------	--

Päätös
